

Gypsophila petraea

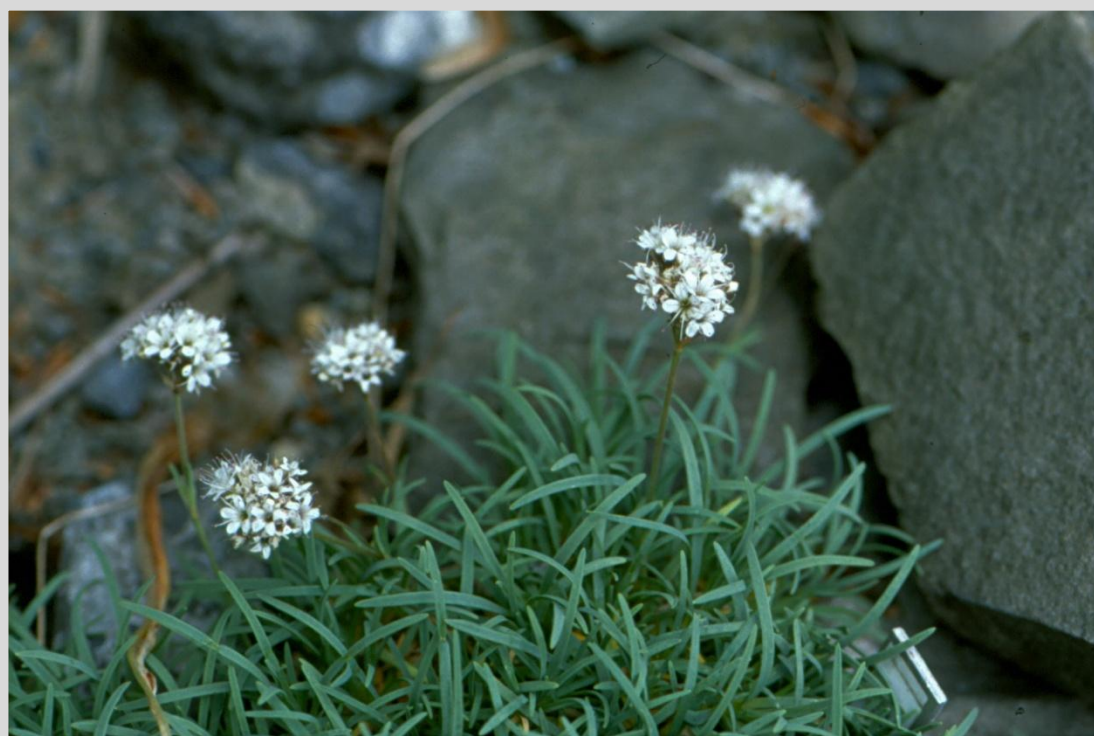

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Gypsophila* is afgeleid van het Grieks, gevormd door de woorden 'gypsos' (gips of kalk) en 'philos' (vriend). Dit verwijst naar het feit dat veel soorten binnen dit geslacht de voorkeur geven aan kalkrijke of gipshoudende bodems. Het soort-epitheton *petraea* komt van het Griekse 'petros' (rots of steen) en betekent 'groeïend op rotsen' of 'rotsminnend', wat de natuurlijke habitat van deze soort aanduidt. De soort heeft geen algemeen aanvaarde Nederlandse naam, maar wordt gerekend tot de gipskruidfamilie.

Taxonomie

Gypsophila petraea is een vaste plant die behoort tot de Anjerfamilie (Caryophyllaceae). Het is een alpiene soort, inheems in de Karpaten. De plant wordt door de botanische wereld erkend en heeft een duidelijke plaats binnen het geslacht *Gypsophila*.

- *Rijk*: Plantae
- *Klasse*: Magnoliopsida (Tweezaadlobbigen)
- *Orde*: Caryophyllales
- *Familie*: Caryophyllaceae (Anjerfamilie)
- *Geslacht*: *Gypsophila*
- *Soort*: *G. petraea*

Synoniemen

Een bekend synoniem voor *Gypsophila petraea* is *Gypsophila transylvanica*. De soort werd oorspronkelijk beschreven als *Banffya petraea* door Baumgarten, waarna zij door Reichenbach werd geherclassificeerd onder het geslacht *Gypsophila*.

Variëteiten en cultivars

Gypsophila petraea wordt voornamelijk als botanische soort of als een zeldzame alpiene plant in de tuinbouw gebruikt. Er zijn geen wijdverspreide, benoemde cultivars of variëteiten van deze specifieke soort die algemeen bekend zijn, in tegenstelling tot de grotere *G. paniculata* of de kruipende *G. repens*. De soort is geliefd vanwege zijn natuurlijke, compacte groeiwijze.

Familie

Gypsophila petraea is een lid van de Caryophyllaceae, de Anjerfamilie. Deze familie omvat vele kruidachtige planten die gekenmerkt worden door tegenoverstaande bladeren en bloemen met vijf kroon- en kelkbladen. De Anjerfamilie is wereldwijd verspreid en bevat ook bekende geslachten als *Dianthus* en *Silene*.

Hoogte

Deze soort is een van de dwergsoorten binnen het geslacht *Gypsophila* en wordt beschouwd als een kleine, dichtgetufte vaste plant. De bladeren vormen een compacte mat van waaruit de bloemstelen omhoog komen tot een hoogte van ongeveer 10 tot 20 centimeter. De breedte van de plant is doorgaans rond de 20 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Gypsophila petraea* is over het algemeen wit of zeer licht roze/paars. De bloemen zijn klein en vormen dichte, bolvormige hoofdjes (*globose heads*) die een diameter tot 2 centimeter kunnen bereiken, en verschijnen aan het einde van de rechtopstaande stelen.

Bladkleur

Het blad van deze soort is grijsgroen. De bladeren zijn klein, lijnvormig tot grasachtig, en groeien in dichte pollens (*tufts*). Ze zijn dik en soms licht behaard. De plant is een groenblijvende (*evergreen*) vaste plant, wat betekent dat het blad ook in de winter aanwezig blijft.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Gypsophila petraea* valt in de zomer. Meestal bloeit de plant van juni tot en met augustus. De bloei is overvloedig en geeft een luchtig, 'sluierachtig' effect over het loof, wat typerend is voor gipskruidsoorten.

Standplaats

De plant vereist een zeer zonnige standplaats. De bodem moet goed doorlatend zijn, bij voorkeur stenig of grindachtig, en moet kalkhoudend (*calcareous*) zijn, overeenkomstig de 'gipsminnende' naam. Goede drainage is cruciaal, vooral in de winter, om rotten van de wortelhals te voorkomen. De plant is ideaal voor rotstuinen en verhoogde bedden.

Herkomst

Gypsophila petraea is endemisch voor de Karpaten in Oost- en Zuid-Europa, met name in berggebieden van Roemenië. De plant komt voor op rotsachtige plaatsen en berghellingen.

Soort gewas

Het is een dichtgetufte, groenblijvende, overblijvende plant (*perennial*) met een kussen- of polvormende groeiwijze. De plant wordt geclassificeerd als een alpiene plant, wat haar geschiktheid voor moeilijke, rotsachtige omstandigheden aangeeft.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan plaatsvinden door zaad. De zaden van alpiene soorten hebben vaak een koudeperiode (*stratificatie*) nodig om de kiemrust te doorbreken. Zaaïen gebeurt daarom het best in de winter of het vroege voorjaar. Vermeerdering door stekken van jonge, niet-bloeiende scheuten is ook een optie.

Klimaatzone

Gypsophila petraea is goed winterhard en wordt vaak vermeld als geschikt voor USDA-zones 4 tot 8. Dit duidt op een uitstekende tolerantie voor koude, met temperaturen tot ongeveer -34°C , wat typerend is voor planten uit bergachtige gebieden.

Insecten

De bloemen van het geslacht *Gypsophila* trekken over het algemeen bestuivers aan. *Gypsophila petraea* is een goede bijenplant en trekt met zijn overvloedige, kleine bloemen diverse insecten aan, waarmee het bijdraagt aan de biodiversiteit van de tuin of het alpine landschap.

Bronvermelding

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Gypsophila/petraea>

https://en.wikipedia.org/wiki/Gypsophila_petraea

<https://plantura.garden/uk/flowers-perennials/babys-breath/babys-breath-overview>

<https://plantlust.com/plants/37077/gypsophila-petrea/>

https://www.plant-world-seeds.com/store/view_seed_item/2969/gypsophila-petraea-seeds

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Gypsophila</i> (gips/kalkvriend); <i>petraea</i> (rotsminnend, groeiend op rotsen)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Orde:</i> Caryophyllales, <i>Familie:</i> Caryophyllaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Gypsophila</i> , <i>Soort:</i> <i>G. petraea</i>
Synoniemen	<i>Gypsophila transylvanica</i> , <i>Banffya petraea</i>
Variëteiten en cultivars	Weinig tot geen algemeen bekende cultivars
Familie	Caryophyllaceae (Anjerfamilie)
Hoogte	10 tot 20 cm
Bloemkleur	Wit of zeer licht roze/paars
Bladkleur	Grijsgroen, grasachtig, groenblijvend
Bloeiperiode	Juni tot en met augustus (zomer)
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, stenige, kalkhoudende (alkalische) grond
Herkomst	Oost- en Zuid-Karpaten (Roemenië)
Soort gewas	Dichtgetufte, groenblijvende vaste plant (<i>perennial</i>), alpiene plant
Vermeerderingswijze	Zaad (met koudebehandeling), stekken, deling
Klimaatzone	USDA 4 tot 8 (zeer winterhard)
Insecten	Trekt bijen en andere bestuivers aan